

**YABANCI UYRUKLULARIN ÖZGÜRLÜKLERİNİN KISITLANMASI VE
SERBEST BIRAKILMALARININ BİLDİRİLMESİ**

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.03.0.UİG.0.00.00.06/010.06.02/8-1

16/11/2011

Konu: Yabancı Uyrukluların Özgürlüklerinin
Kısıtlanması ve Serbest Bırakılmalarının
Bildirilmesi.

GENELGE

No: 70/1

Yabancı Uyrukluların Özgürlüklerinin Kısıtlanması ve Serbest Bırakılmaları Hakkındaki 01.01.2006 tarihli ve 70 sayılı Genelgenin uygulamada karşılaşılan bazı sorunlar nedeniyle güncellenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

(1) Türkiye'nin taraf olduğu. 20/05/1975 tarih ve 1901 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ve metni 21/12/1984 tarih ve 1 8615 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi"ne taraf olan diğer ülkeler (EK-1)'de gösterilmiştir.

(2) Anılan Sözleşmenin, 36'ncı maddesi uyarınca; ilgili talep ettiği takdirde, kabul eden devletin yetkili makamları, gönderen devletin bir uyruğunun gönderen devlet konsolosluğu görev çevresinde tutuklanmasından, hapsedilmesinden veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmasından vakit geçirmeksizin söz konusu konsolosluğu haberdar edeceklerdir. Ayrıca; Konsolosluk memurları, hapsedilmiş, önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmış olan gönderen devletin uyruğunu ziyaret etmek, onunla görüşmek ve muhaberatta bulunmak ve onun mahkemeleri önünde temsilini sağlamak hakkına sahiptirler. Diğer taraftan; aynı Sözleşmenin 73 üncü maddesi, bu sözleşme hükümlerinin taraf ülkelerin ikili sözleşme yapmasına engel olmayacağı düzenlemektedir. Bu itibarla; Türkiye, (EK-2)'de listesi verilen birçok ülke ile iki taraflı sözleşmeler akdetmiş bulunmaktadır.

(3) Anayasanın 19'uncu maddesinde, yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama ve tutuklama sebepleri ve haklarındaki

UHDİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ / 70-1 NOLU GENELGE

iddiaların yazılı veya sözlü olarak derhal, toplu suçlarda ise, en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilmesi, yine yakalanan veya tutuklanan kişinin durumunun yakınlarına derhal haber verilmesi öngörülmektedir. Ayrıca; Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 107nci maddesinin son fıkrasında; tutuklanan şüpheli veya sanık yabancı olduğunda, tutuklama durumunun, yazılı olarak karşı çıkması halinde, vatandaşı olduğu devletin konsoloslukuna bildirileceği hükme bağlanmıştır.

(4) Yukarıda belirtilen ikili ve çok taraflı Sözleşmelerin ilgili maddeleri ile mevzuatımız hükümleri dikkate alınmak suretiyle uygulamanın aksamalara yer verilmeyecek şekilde yapılması uluslararası hukukun temel ilkelerinden olan ahde vefa (pacta sunt servanda) gereğidir.

(5) Bu itibarla, yabancı uyruklu bir şahsın yakalanması (gözetilmesine alınması), tutuklanması veya özgürlüğü bağlayıcı nitelikte bir cezanın infazı amacıyla cezaevine alınması ya da serbest bırakılması hallerinde, (EK-3)Me yer alan "Yabancı uyrukluların özgürlüklerinin kısıtlanması ve serbest bırakılmalarının bildirilmesine ilişkin **bilgi formu**"nun eksiksiz bir şekilde doldurularak **kimlik belgelerinin** onaylı suretleri, **tutuklama müzekkeresi** veya **müddetname** örneğiyle birlikte,

a) İkili Sözleşme hükümleri uyarınca; Azerbaycan, Çin Halk Cumhuriyeti, Gürcistan, Litvanya, Kazakistan, Özbekistan, Rusya ve Türkmenistan uyruklu **kişilerin rızalarının olmaması halinde doğrudan 24 saat içerisinde (0 312 292 27 20) numaralı faks ile Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürlüğüne** iletilmesi, ayrıca bu devletlerin **konsolosluklarına bilgi verilmemesi; bu kişilerin rızalarının olması halinde ise ilgili devlet konsolosluklarına bilgi verilmesi ile yetinilmesi,**

b) Yukarıda zikredilmeyen ve Viyana Sözleşmesine taraf devlet uyruğunda olanlar açısından **yabancı kişinin yazılı olarak karşı çıkması** halinde "<http://www.mfa.gov.tr/yerlesik-diplomatik-ve-konsulcr-misyonlar.tr.mfa>" adresinde **faks numaraları bulunan ilgili konsolosluklara doğrudan 24 saat içerisinde** iletilmesi,

**YABANCI UYRUKLULARIN ÖZGÜRLÜKLERİNİN KISITLANMASI VE
SERBEST BIRAKILMALARININ BİLDİRİLMESİ**

c) Türkiye’de temsilciliği bulunmayan yabancı ülke vatandaşları için Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürlüğünün (0 312 292 27 20) numaralı faksına bilgi verilmesi,

d) Her üç halde de Bakanlığımıza UYAP Sistemi üzerinden bilgi verilmesi, Gerekmetedir.

(6) İşbu Genelge ile Yabancı Uyrukluların Özgürlüklerinin Kısıtlanması ve Serbest Bırakılmaları Hakkındaki 01.01.2006 tarihli ve 70 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Bu Genelgenin ekleri, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından ihtiyaç duyulduğunda güncellenerek www.uhdigm.adalet.gov.tr web adresinde yayımlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve yabancı uyrukluların özgürlüklerinin kısıtlanması ve serbest bırakılmaları halinde yukarıda yapılan açıklamaların dikkate alınmasını rica ederim,

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER

EK-1 Konsolosluk İlişkileri Hakkında
Viyana Sözleşmesine taraf ülkeler

EK-2 Konsolosluk İlişkileri Hakkında
Aramızda İkili Anlaşma Bulunan Ülkeler

EK-3 Yabancı Uyrukluların Özgürlüklerinin
Kısıtlanması ve Serbest Bırakılmalarının
Bildirilmesine İlişkin Bilgi Formu

E K : 1

**KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ HAKKINDA
VİYANA SÖZLEŞMESİ'NE TARAF ÜLKELER**

A.B.D., Almanya, Andorra, Angola, Antigua ve Barbuda, Aruba, Arjantin, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Azerbaycan, Bahama, Bahreyn, Bangladeş, Barbados, Belçika, Belize, Benin, Beyaz Rusya (Belarus), Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık (İngiltere), Bolivya, Bosna-Hersek, Botsvana, Brezilya, Bulgaristan, Burkina Faso, Bhutan, Cezayir, Cibuti, Çek Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Danimarka, Dominik Cumhuriyeti, Dominika, Ekvador, El Salvador, Ekvator Ginesi, Endonezya, Eritre, Ermenistan, Estonya, Fas, Fiji, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Gabon, Gana, Gine, Grenada, Guatemala, Guyana, Güney Afrika, Güney Kore, Gürcistan, Haiti, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, Hollanda Amilleri, Honduras, Irak, İran, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Jamaika, Japonya, Kamboçya, Kamerun, Kanada, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Kosta Rika, Kiribati, Kuveyt, Kuzey Kore, Küba, Laos, Lesotho, Letonya, Liberya, Libya, Lihtenştayn, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Madagaskar, Makedonya, Malavi, Maldiv Adaları, Malezya, Mali, Malta, Marşal Adaları, Mauritius, Meksika, Mısır, Mikronezya, Monako, Myanmar, Moğolistan, Moldova, Moritanya, Mozambik, Namibya, Nepal, Nijer, Nijerya, Nikaragua, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Polonya, Portekiz, Saint Vincent ve Grenadinler, Romanya, Rusya Federasyonu, Ruanda, Samoa, Santa Lucia, Sao Tome ve Principe, Senegal, Seyşel Adaları, Sırbistan, Slovenya, Slovakya, Somali, Sri Lanka, Sudan, Surinam, Suriye, Suudi Arabistan, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Timor-Leste, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Tuvalu, Türkmenistan, Ukrayna, Umman, Uruguay, Ürdün, Vanuatu, Vatikan, Venezuela, Vietnam, Yemen, Yeni Zelanda, Yeşil Burun (Cape Verde), Yunanistan ve Zimbabve

**YABANCI UYRUKLULARIN ÖZGÜRLÜKLERİNİN KISITLANMASI VE
SERBEST BIRAKILMALARININ BİLDİRİLMESİ**

EK:2

**KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ HAKKINDA ARAMIZDA
İKİLİ ANLAŞMA BULUNAN ÜLKELER**

Afganistan
Almanya
Arnavutluk
Azerbaycan
Belçika
Bosna-Hersek
Bulgaristan
Cezayir
Çek Cumhuriyeti
Çin Halk Cumhuriyeti
Gürcistan
Hırvatistan
İtalya
Kazakistan
Kırgızistan
Libya
Litvanya
Lübnan
Makedonya
Macaristan
Mısır
Moldova
Özbekistan
Polonya
Romanya
Rusya Federasyonu
Sırbistan
Karadağ
Slovakya
Suriye
Tunus
Türkmenistan
Ukrayna

